

MEMORANDWM CYDSYNIAD DEDDFWRIAETHOL

Y BIL YNNI

- 1) Gosodir y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol hwn o dan Reol Sefydlog 29.2. Mae Rheol Sefydlog 29 yn rhagnodi bod rhaid gosod memorandwm cydsyniad deddfwriaethol (LCM), ac y ceir cyflwyno cynnig cydsyniad deddfwriaethol, gerbron Senedd Cymru os yw Bil Seneddol y DU yn gwneud darpariaeth mewn perthynas â Chymru at unrhyw ddiben sydd o fewn, neu sy'n addasu cymhwysedd deddfwriaethol Senedd Cymru.
- 2) Cafodd y Bil Ynni ("y Bil") ei gyflwyno yn Nhŷ'r Arglwyddi ar 6 Gorffennaf 2022. Mae'r Bil ar gael yma: [Energy Bill \[HL\] - Parliamentary Bills - UK Parliament](#). Cafodd taith y Bil ei hatal am gyfnod cyn ailddechrau ar ddiwedd 2022. Mae'r Bil yn gymhleth ac mae ei gwmpas yn eang, ac mae'n cyflwyno nifer o gyfundrefnau rheoleiddio sylweddol i ddeddfwriaeth – yn benodol ym meysydd cludo a storio carbon deuocsid a hydrogen. Mae hyn wedi arwain at yr angen am ddadansoddiadau trwyadl o safbwynt polisi a'r cyfansoddiad.

Amcan(ion) polisi

- 3) Mae Llywodraeth y DU yn amlinellu diben a phrif swyddogaethau'r Bil yn y Nodiadau Esboniadol cysylltiedig¹. Yr amcanion polisi mae Llywodraeth y DU wedi'u datgan yw helpu i gynyddu cadernid a dibynadwyedd systemau ynni ledled y DU, cefnogi'r gwaith o gyflawni ymrwymadau'r DU mewn perthynas â newid hinsawdd a diwygio system ynni'r DU, wrth leihau costau i ddefnyddwyr cymaint ag y bo modd a'u hamddiffyn rhag prisiau annheg.

Crynodeb o'r Bil

- 4) Noddir y Bil gan yr Adran Diogelwch Ynni a Sero Net.
- 5) Mae'r Bil yn seiliedig ar dair egwyddor: Ysgogi buddsoddiadau mewn technolegau glân; diwygio system ynni'r DU a diogelu cwsmeriaid; a chynnal diogelwch, diogeledd a chadernid y system ynni ledled y DU.
- 6) O ran ysgogi buddsoddiadau mewn technolegau newydd, mae Rhannau 1, 2 a 3 o'r Bil yn cynnwys darpariaethau i sicrhau bod system ynni carbon isel yn cael ei datblygu, i leihau allyriadau o ddiwydiant, trafnidiaeth ac, o bosibl, gwres, a darparu ynni carbon isel. Mae'r mesurau hyn yn cynnwys:

¹ [Energy Bill \[HL\] publications - Parliamentary Bills - UK Parliament](#)

- a) Sefydlu cyfundrefn rheoleiddio economaidd a thrwyddedu ar gyfer cludo a storio CO₂ gydag Ofgem (Swyddfa Marchnadoedd Nwy a Thrydan) fel y rheoleiddiwr economaidd.
 - b) Galluogi'r Llywodraeth i gyflwyno a gweinyddu modelau busnes ar gyfer hydrogen a dal carbon, gan gynnwys cyflwyno ardoll hydrogen newydd.
 - c) Sefydlu mecanwaith sy'n seiliedig ar y farchnad ar gyfer gwres carbon isel.
 - d) Galluogi cynnal treial effeithiol a diogel ar gyfer gwres hydrogen mewn pentref mawr.
 - e) Hepgor cyfleusterau ynni ymasiad o ofynion trwyddedu safleoedd niwclear o dan Ddeddf Safleoedd Niwclear 1965.
- 7) O ran diwygio'r system a diogelu defnyddwyr, mae Rhannau 4 – 9 o'r Bil yn cynnwys darpariaethau i sicrhau bod fframweithiau marchnadoedd a threfniadau llywodraethu wedi'u cynllunio i gynyddu diogeledd ynni a sicrhau system ynni sero net, wrth leihau costau i ddefnyddwyr cymaint ag y bo modd. Mae'r mesurau hyn yn cynnwys:
- a) Sefydlu Gweithredwr a Chynllunydd Systemau Annibynnol, corff annibynnol sy'n gweithredu fel llais y gellir ymddiried ynddo yng nghanol y sector ynni.
 - b) Diwygio'r fframwaith llywodraethu presennol ar gyfer codau ynni, gan gynnwys rhoi swyddogaethau newydd i Ofgem i ddarparu arweiniad a goruchwyliaeth strategol ar godau, a chreu categori newydd o reolwyr codau mwy annibynnol i sicrhau system well ar gyfer defnyddwyr a rhagor o gystadleuaeth.
 - c) Sicrhau tendrau cystadleuol o fewn rhwydweithiau trydan ar y tir.
 - d) Galluogi'r Awdurdod Cystadleuaeth a Marchnadoedd i gynnal ymchwiliadau mwy effeithio i'r effeithiau pan fydd cwmnïau'n uno.
 - e) Cyflwyno diffiniad o ryng-gysylltwyr aml-ddiben i fod yn sail i ddatblygu cyfundrefn trwyddedu a rheoleiddio economaidd newydd.
 - f) Cadw'r cap ynni presennol y tu hwnt i 2023.
 - g) Egluro bod storio ynni yn is-set ar wahân o gynhyrchu yn Neddf Trydan 1989.
 - h) Tynnu trothwyon rhwymedigaeth o dan y Cynllun Rhwymedigaeth Cwmnïau Ynni.
 - i) Hyrwyddo'r broses o gyflwyno mesuryddion deallus ledled Prydain Fawr.
 - j) Rheoleiddio'r farchnad rhwydweithiau gwres.
 - k) Cyflwyno parthau rhwydweithiau gwres mewn ardaloedd lle mai nhw yw'r ateb mwyaf hyfyr ar gyfer datgarboneiddio gwres.
 - l) Gosod gofynion rheoleiddio ar gyfer dyfeisiau sy'n defnyddio ynni mewn ffordd ddeallus, gan gynnwys galluogi swyddogaeth ddeallus orfodol ar gyfer dyfeisiau gwresogi trydan a manau gwefru cerbydau trydan, a sefydlu fframwaith rheoleiddio newydd ar gyfer y gweithredwyr sy'n rheoli'r dyfeisiau hyn.
 - m) Sicrhau bod y gyfundrefn ar gyfer perfformiad eiddo o ran ynni yn addas i'r diben ac yn adlewyrchu uchelgeisiau'r DU mewn perthynas â newid hinsawdd, gan gynnwys cefnogi'r gwaith i gyrraedd targed y DU ar gyfer allyriadau nwyon tŷ gwydr sero-net erbyn 2050.

- 8) O ran diogelwch, diogeledd a chadernid system ynni'r DU, mae Rhannau 10, 11 a 12 o'r Bil yn cynnwys darpariaethau mewn perthynas â chyflenwad diogel a chadarn o danwyddau craidd ar gyfer y DU, i sicrhau bod y DU yn wlad niwclear gyfrifol a chymryd camau hanfodol i ddiogelu Silff Cyfandirol y DU wrth newid i fod yn sero-net. Mae'r mesurau hyn yn cynnwys:
- a) Lleihau'r risg o darfu ar y cyflenwad tanwydd a gwella cadernid cyflenwadau tanwydd yn y sector tanwyddau craidd.
 - b) Sicrhau bod y gyfundrefn rheoleiddio amgylcheddol ar gyfer olew a nwy ar y môr yn parhau i fod yn effeithiol, er mwyn cynnal y safonau amgylcheddol presennol a hwyluso'r diwydiant olew a nwy ar y môr i fod yn sero-net
 - c) Diwygio Deddf Petrolewm 1998 i newid y gyfundrefn ffioedd a'r mecanwaith adennill costau ar gyfer rheoleiddio a datgomisiynu gweithgareddau cynhyrchwyr olew a nwy ar y môr.
 - d) Rhoi pwerau i Awdurdod Pontio Môr y Gogledd (a elwir hefyd yr Awdurdod Olew a Nwy neu OGA) i sicrhau bod seilwaith olew a nwy a storio carbon y DU yn parhau i fod yn nwylo'r cwmnïau sydd yn y sefyllfa orau i'w weithredu neu ei ddatgomisiynu.
 - e) Ei gwneud yn gwbl glir bod angen trwydded ar safleoedd niwclear penodol a leolir yn llwyr neu'n rhannol yn neu o dan y môr tiriogaethol sy'n gyfagos â'r DU, a'u bod yn cael eu rheoleiddio gan y Swyddfa Rheoleiddio Niwclear.
 - f) Diwygio'r fframwaith rheoleiddio ar gyfer camau terfynol y gwaith o ddatgomisiynu niwclear, gan sicrhau bod y DU yn cydymffurfio ag argymhellion y cytunwyd arnynt yn rhyngwladol ar gyfer dod ag atebolrwydd niwclear trydydd parti i ben, a galluogi dad-drwyddedu safleoedd niwclear ynghynt nag sy'n bosibl ar hyn o bryd.
 - g) Gwella cyfundrefn atebolrwydd niwclear trydydd parti'r DU drwy alluogi'r DU i ymaelodi â'r Confensiwn ar Ddigollediad Atodol am Niwed Niwclear drwy ddiwygiadau i Deddf Safleoedd Niwclear 1965.
 - h) Diwygio cylch gwaith a phwerau'r Heddlu Niwclear Sifil i sicrhau eu bod yn gallu cefnogi safleoedd seilwaith hanfodol eraill a helpu awdurdodau gorfodi polisi eraill.
- 9) Ni chafodd Llywodraeth Cymru ei chynnwys yn y gwaith o ddatblygu'r Bil cyn iddo gael ei gyflwyno. Bu rhywfaint o ymwneud â'r Bil o ganlyniad i waith datblygu polisiâu – er enghraifft drwy ymgynghoriadau yn y gorfennol ar nifer o bolisiâu. Cafodd rhai cymalau eu rhannu ar ffurf drafft; fodd bynnag, nid oedd y testun cyfreithiol llawn ar gael i'w adolygu tan ychydig o oriau cyn i'r Bil gael ei gyflwyno yn Nhŷ'r Arglwyddi.
- 10) Ar hyn o bryd mae amrediad eang o ddarnau o ddeddfwriaeth yn llywodraethu system ynni'r DU, ac mae nifer o'r rhain yn cael eu diwygio gan y Bil. Mae'r rhain yn cynnwys Deddf Ynni 2008, Deddf Nwy 1986, Deddf Trydan 1989, Deddf Petrolewm 1998 a Deddf Newid yn yr Hinsawdd 2008. Mae'r newidiadau i ddeddfwriaeth yn y Nodiadau Esboniadol sydd ar gael yma: [Energy Bill \[HL\] publications - Parliamentary Bills - UK Parliament](#)

Darpariaethau yn y Bil y ceisir cydsyniad ar eu cyfer

- 11) Rwyf o'r farn bod angen cydsyniad mewn perthynas â'r darpariaethau a nodir isod, yn gymaint ag y maent yn "ddarpariaethau perthnasol" at ddibenion Rheol Sefydlog 29. Nodwch fod rhifau unrhyw gymalau'n cydfynd â'r rhifau yn y Bil fel y'i cyflwynwyd.
- 12) Mae nifer fawr o'r pwerau sy'n gysylltiedig â pholisi ynni wedi'u cadw'n ôl. Fodd bynnag, o ystyried cymhlethdod pwerau a gedwir yn ôl a phwerau datganoledig, bydd angen cydsyniad deddfwriaethol mewn nifer o feysydd. Mae Gweinidogion Cymru wedi ysgrifennu at Lywodraeth y DU i leisio pryderon nad yw'r Bil fel y mae wedi'i ddrafftio yn parchu cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd, na chyfrifoldebau datganoledig Gweinidogion Cymru, ac y dylai Llywodraeth y DU geisio cydsyniad Gweinidogion Cymru ar gyfer unrhyw is-ddeddfwriaeth sy'n effeithio ar gymhwysedd datganoledig. Mae Llywodraeth Cymru yn argymhell atal cydsyniad ar gyfer y cymalau perthnasol ar yr adeg hon.
- 13) Bydd Llywodraeth Cymru yn parhau i weithio gyda Llywodraeth y DU i sicrhau ffordd o ymdrin â'r darpariaethau sydd angen gwelliannau. Mae'n bosibl y bydd Llywodraeth Cymru yn cyflwyno memorandwm atodol a chynnig yn nes ymlaen yn ystod taith y Bil drwy Senedd y DU.

Darpariaethau y mae Llywodraeth Cymru yn argymhell cydsyniad ar eu cyfer

- 14) Mae'r darpariaethau y mae Llywodraeth Cymru yn argymhell bod angen **cydsyniad** y Senedd ar eu cyfer yn cael eu crynhoi isod.

a) Rhan 1: Trwyddedu Cludo a Storio Carbon Deuocsid

Mae'r Rhan hon yn sefydlu'r dyletswyddau a'r swyddogaethau i Ofgem weithredu fel y rheoleiddiwr economaidd ar gyfer cludo a storio CO₂, a fframwaith trwyddedu economaidd ar gyfer gweithgareddau cludo a storio carbon. Mae dull sy'n cynnwys y DU gyfan yn cael ei ddefnyddio i sicrhau fframwaith rheoleiddio cyson ledled y DU, lle y disgwylir i rwydweithiau cludo a storio CO₂ groesi ffiniau tiriogaethol. Mae hefyd yn amlinellu pwerau helaeth ar gyfer yr Ysgrifennydd Gwladol i wneud rheoliadau, gwneud penderfyniadau a rhoi cyfarwyddydau i Ofgem mewn perthynas â'i waith o reoleiddio gweithgareddau cludo a storio CO₂.

Mae angen LCM ar gyfer y darpariaethau y cyfeirir atynt isod am eu bod yn ymwneud â materion diogelu'r amgylchedd a gwastraff, sy'n cynnwys mesurau datgarboneiddio megis dal, cludo a storio carbon deuocsid, ac nid ydynt yn ymwneud ag unrhyw fater a gedwir yn ôl yn Atodlen 7A i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.

Pennod 1: cymalau 20 – 25

Mae'r cymalau hyn yn dweud bod gan ddeiliad trwydded, neu ddefnyddiwr rhwydwaith cludo a storio y mae penderfyniad gan y rheoleiddiwr economaidd i addasu amod trwydded yn cael effaith sylweddol arno, yr hawl i apelio yn erbyn penderfyniad i addasu trwydded i'r Awdurdod Cystadleuaeth a Marchnadoedd. Mae'n amlinellu gweithdrefn a phŵer yr Awdurdod Cystadleuaeth a Marchnadoedd.

Bwriad hyn yw sicrhau bod y drefn briodol yn cael ei dilyn a bod digon o fesurau diogelu ar gyfer buddsoddwyr y gall addasiad arfaethedig i drwydded darfu ar eu hawliau yn ystod tymor y drwydded.

Nid oes gan Lywodraeth Cymru unrhyw bryderon ynghylch yr amodau hyn. Rydym yn cytuno bod eu hangen ac rydym yn argymhell rhoi cydsyniad.

b) Rhan 2: Dal a storio carbon deuocsid ac ati, a chynhyrchu hydrogen

Mae angen LCM ar gyfer y darpariaethau a restrir isod am eu bod yn ymwneud â materion diogelu'r amgylchedd a gwastraff, sy'n cynnwys mesurau datgarboneiddio megis dal, cludo a storio carbon deuocsid, ac nid ydynt yn ymwneud ag unrhyw fater a gedwir yn ôl yn Atodlen 7A i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.

Pennod 4: cymalau 92 – 95 ac Atodlen 5

Mae'r cymalau hyn yn cyflwyno pwerau ymlaen llaw ar gyfer yr Awdurdod Olew a Nwy ynglŷn â newid rheolwyr cwmni mewn perthynas â phob Trwydded Storio Carbon, ac maent yn gwneud newid rheolwyr heb gydsyniad yr Awdurdod Olew a Nwy ymlaen llaw yn drosedd.

Mae gorgyffwrdd rhwng y cwmpas daearyddol a'r diriogaeth y mae gan y Senedd gymhwysedd yn eu cylch o dan adran 108A o Ddeddf Llywodraeth Cymru.

Mae'n bwysig nad yw trwyddedau'n destun newidiadau annymunol o ran rheolaeth, ac felly mae Llywodraeth Cymru yn argymhell rhoi cydsyniad.

Pennod 5: cymal 97

Mae Cymal 97 yn gwneud darpariaeth i'r Ysgrifennydd Gwladol wneud gwariant a darparu cymorth ariannol at ddiben annog, cefnogi neu hwyluso cludo a storio CO₂, cyfleusterau dal carbon sy'n gweithredu ar y cyd â chludo a storio, cynhyrchu hydrogen carbon isel a chludo a storio hydrogen.

Bydd angen cymorth ariannol i gynyddu'r defnydd o'r dechnoleg hon. Felly mae Llywodraeth Cymru yn argymhell rhoi cydsyniad.

c) Rhan 3: Technoleg newydd

Mae angen LCM ar gyfer y ddarpariaeth a restrir isod am ei bod yn ymwneud â materion diogelu'r amgylchedd a gwastraff, ac nid yw'n ymwneud ag unrhyw fater a gedwir yn ôl yn Atodlen 7A i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.

Cymal 111

Mae'r cymal hwn yn newid y diffiniad o "UK removals" yn adran 29(1)(b) o Ddeddf Newid yn yr Hinsawdd 2008 fel ei fod yn golygu mewn perthynas â nwy tŷ gwydr "removals of that gas from the atmosphere due to processes, mechanisms or activities".

Roedd y diffiniad blaenorol o "UK removals" yn Neddf Newid yn yr Hinsawdd 2008 yn cyfeirio at echdyniadau nwyon tŷ gwydr o'r atmosffer yn unig o ganlyniad i ddefnydd tir, newid defnydd tir neu weithgareddau coedwigaeth yn y Deyrnas Unedig. Drwy newid y diffiniad drwy'r Bil hwn, bydd echdyniadau wedi eu peiriannu hefyd yn dod o fewn y diffiniad.

Mae Llywodraeth Cymru o'r farn ei fod yn briodol ac yn argymhell rhoi cydsyniad.

d) Rhan 7: Rhwydweithiau Gwres

Cymal 168(1)(b) a (2); a pharagraffau 33(1) a (3)(a) a (d) o Atodlen 15

Cymal 168(1)(b)

Mae'r ddarpariaeth hon yn galluogi'r Ysgrifennydd Gwladol i wneud darpariaeth drwy reoliadau at ddibenion rhoi pwerau mewn perthynas â datblygu neu gynnal rhwydweithiau gwres perthnasol.

Mae paragraff 101 o Atodlen 7A i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 yn darparu ar gyfer mater a gedwir yn ôl mewn cysylltiad â "Production, distribution and supply of heat and cooling". Fodd bynnag, mae hefyd yn darparu ar gyfer eithriad i'r mater hwnnw a gedwir yn ôl, mewn cysylltiad â "Heat and cooling networks, but not the regulation of them". Mae'r ddarpariaeth (adran 168(1)(b)) o fewn yr eithriad i'r mater hwnnw a gedwir yn ôl, gan ei bod yn ymwneud â datblygu a chynnal rhwydweithiau gwres ac oeri.

Cymal 168(2) a pharagraffau 33(1) a pharagraffau 33(1) a (3)(a) a (d) o Atodlen 15

Mae cymal 168(2) yn darparu bod Atodlen 15 yn cynnwys darpariaeth bellach ynghylch y pwerau i wneud rheoliadau o dan gymal 168.

Mae paragraffau 33(1) a (3)(a) a (d), gyda'i gilydd, yn ei gwneud yn ofynnol i'r Ysgrifennydd Gwladol nodi mewn rheoliadau o'r fath yr hawliau sy'n ymwneud â thir y gellir eu rhoi i berson drwy drwydded gosod a chynnal a chadw, a gaiff gynnwys hawl i wneud cais i'r Ysgrifennydd Gwladol gaffael gorfodol o hawddfaint neu hawl arall dros dir drwy greu hawl newydd at ddiben gosod neu gynnal gwaith a chyfarpar sy'n ymwneud â rhwydwaith gwres; a hawl i ymgymryd â gwaith o ddisgrifiad penodedig heb fod angen cael caniatâd cynllunio.

Mae paragraff 184 o Atodlen 7A i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 yn darparu ar gyfer mater a gedwir yn ôl mewn perthynas â chynllunio ("Planning...") ond mae'n un sydd wedi'i gyfyngu i faterion penodol, ac nid oes yr un ohonynt yn berthnasol. Mae'r ddarpariaeth, felly, o fewn cymhwysedd y Senedd o ran cynllunio'n ehangach.

Mae Llywodraeth Cymru yn fodlon bod yr hawliau a'r pwerau'n briodol ac yn gyson â seilwaith ynni arall. Felly rydym yn argymhell rhoi cydsyniad.

Darpariaethau y mae Llywodraeth Cymru yn argymhell bod y Senedd yn atal cydsyniad yn eu cylch

- 15) Mae'r darpariaethau y mae Llywodraeth Cymru yn argymhell **atal cydsyniad** yn eu cylch yn cael eu crynhoi isod.

Cymalau – Disgrifiad byr	Pam mae angen Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol (LCM)	Argymhellir rhoi/atal cydsyniad a pham
<p>Rhan 1: Trwyddedu cludo a storio carbon deuocsid</p> <p>Mae'r Rhan hon yn nodi'r dyletswyddau a'r swyddogaethau ar gyfer Ofgem i weithredu fel y rheoleiddiwr ar gyfer cludo a storio CO₂, a fframwaith ar gyfer trwyddedu gweithgareddau cludo a storio CO₂. Mae dull sy'n cynnwys y DU gyfan yn cael ei ddefnyddio i sicrhau fframwaith rheoleiddio cyson ledled y DU, lle y disgwylir i rwydweithiau cludo a storio CO₂ groesi ffiniau tiriogaethol.</p>		
<p>Pennod 1: Trwyddedu gweithgareddau</p> <p>Mae Pennod 1 yn ymwneud â thrwyddedu gweithgareddau, gan gynnwys storio a chludo CO₂. Mae'n nodi mai Ofgem yw'r Rheoleiddiwr Economaidd ar gyfer cludo a storio CO₂, yn gwahardd cludo CO₂ drwy biblinell neu weithredu safle ar gyfer storio CO₂ o dan y ddaear heb drwydded, ac yn galluogi'r Ysgrifennydd Gwladol i reoleiddio ffyrdd eraill o gludo CO₂ yn y dyfodol.</p>	<p>Mae angen LCM ar gyfer cymalau 1-19, 26-35 ac Atodlen 1.</p> <p>Mae angen LCM ar gyfer y darpariaethau hyn am eu bod yn deddfu ym maes datganoledig storio carbon deuocsid.</p> <p>Mae'r darpariaethau yn ymwneud â materion diogelu'r amgylchedd a gwastraff, sy'n cynnwys mesurau datgarboneiddio megis dal, cludo a storio carbon deuocsid, ac nid ydynt yn ymwneud ag unrhyw fater a gedwir yn ôl yn Atodlen 7A i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.</p>	<p>Mae Llywodraeth Cymru yn argymhell atal cydsyniad ar gyfer cymalau 1–19, 26–35 ac Atodlen 1, am yr argymhellir gwelliannau neu esboniadau.</p> <p>Mae Llywodraeth Cymru yn gofyn am y gwelliannau canlynol: Cymal 1: Gwelliant i gynnwys cyfrannu at dargedau Llywodraeth y DU a'r Llywodraethau Datganoledig ar gyfer yr hinsawdd, fel un o brif amcanion y rheoleiddio economaidd. Cymalau 2 a 3: Am fod cymal 2(3)(b) yn rhoi pwerau i'r Ysgrifennydd Gwladol i wneud rheoliadau sy'n nodi dulliau eraill o gludo nwy sydd i fod yn "ddulliau cludo trwyddedig", gofynnir i'r gofyniad yng nghymal 3 i'r Ysgrifennydd Gwladol hysbysu Gweinidogion Cymru os yw'r rheoliadau'n cynnwys darpariaeth a fyddai o fewn cymhwysedd datganoledig, gael ei gryfhau i fod yn ofyniad i gael cydsyniad Gweinidogion Cymru. Hefyd, mae cymal 2(7) yn darparu i'r Ysgrifennydd Gwladol hefyd addasu neu ddirymu darpariaeth yn y Ddeddf hon neu ddeddfiadau eraill, ac felly addasu cymalau mewn perthynas â modelau trwyddedau. Gallai'r pŵer ehangach</p>

	<p>Mae cymal 1 yn nodi prif amcanion a dyletswyddau cyffredinol yr Ysgrifennydd Gwladol a'r Rheoleiddiwr Economaidd.</p> <p>Mae cymalau 2 – 6 yn ymwneud â gweithgareddau y mae angen trwydded ar eu cyfer:</p> <p>Mae cymal 2 yn cynnwys trosedd cynnal gweithgareddau heb drwydded.</p> <p>Mae cymal 3 yn ymwneud â'r gofynion i'r Ysgrifennydd Gwladol ymgynghori ynghylch cynigion i ychwanegu gweithgareddau y mae angen trwydded ar eu cyfer.</p> <p>Mae cymal 4 yn amlinellu cwmpas tiriogaethol y gwaharddiad</p> <p>Mae cymal 5 yn darparu i'r Ysgrifennydd Gwladol wneud rheoliadau i roi esemptiad o'r gwaharddiad.</p> <p>Mae cymal 6 yn darparu i'r Ysgrifennydd Gwladol ddirymu rheoliadau y rhoddwyd esemptiad o'r gwaharddiad o danynt.</p>	<p>hwn hefyd arwain at yr Ysgrifennydd Gwladol yn creu amodau trwydded economaidd sy'n gwrthdaro â swyddogaethau gweithredol Llywodraeth Cymru mewn perthynas â thrwyddedau a'r amgylchedd. Mae Llywodraeth Cymru yn gofyn am welliannau i esbonio ehangder y pwerau hyn.</p> <p>Cymal 5: Pan fydd yr Ysgrifennydd Gwladol yn rhoi esemptiadau o'r gwaharddiad ar gynnal gweithgaredd yng nghymal 2(1) heb drwydded, gofynnir i'r gofyniad i hysbysu Gweinidogion Cymru gael ei newid o ofyniad i gael cydsyniad Gweinidogion Cymru.</p> <p>Cymal 6: Pan fydd yr Ysgrifennydd Gwladol yn dirymu neu dynnu esemptiad yn ôl, gofynnir i'r gofyniad i hysbysu Gweinidogion Cymru gael ei newid i ofyniad i gael cydsyniad Gweinidogion Cymru.</p> <p>Cymal 7: Gofynnir bod gwelliant yn cael ei gyflwyno i'w gwneud yn ofynnol i'r Rheoleiddiwr Economaidd roi'r sylw dyladwy i dargedau newid hinsawdd Llywodraeth Cymru, ynghyd â'r cynlluniau statudol cysylltiedig.</p> <p>Cymal 8: Pan fydd yr Ysgrifennydd Gwladol yn gwneud rheoliadau sy'n darparu ar gyfer mathau gwahanol o drwydded mewn perthynas â gweithgareddau gwahanol a amlinellir yng nghymal 2(1), gofynnir y dylai cydsyniad gan Weinidogion Cymru fod yn ofynnol os yw'r rheoliadau'n cynnwys darpariaeth a fyddai o fewn cymhwysedd datganoledig.</p> <p>Cymal 9: Pan fydd yr Ysgrifennydd Gwladol (neu'r rheoleiddiwr economaidd gyda chymeradwyaeth yr Ysgrifennydd Gwladol) yn gwneud rheoliadau mewn perthynas â'r ffordd y gwneir cais am drwyddedau a'r ffi,</p>
--	---	--

	<p>Mae cymalau 7 – 16 yn ymwneud â rhoi trwyddedau ac amodau trwyddedau:</p> <p>Mae cymal 7 yn caniatáu i'r Rheoleiddiwr Economaidd roi trwyddedau ar gyfer cludo a storio CO₂.</p> <p>Mae cymal 8 yn caniatáu i'r Ysgrifennydd Gwladol wneud rheoliadau i ddarparu ar gyfer mathau gwahanol o drwyddedau mewn perthynas â gweithgareddau gwahanol.</p> <p>Mae cymal 9 yn rhoi pwerau i'r Ysgrifennydd Gwladol i wneud rheoliadau mewn perthynas â'r weithdrefn ar gyfer gwneud cais am drwydded. Mae darpariaeth i estyn rhai o'r pwerau hyn i'r Rheoleiddiwr Economaidd, gyda chymeradwyaeth yr Ysgrifennydd Gwladol.</p> <p>Mae cymal 10 yn darparu i'r Ysgrifennydd Gwladol wneud rheoliadau i gyflwyno cystadleuaeth i'r tendrau ar gyfer trwyddedau.</p> <p>Mae cymalau 11 – 15 yn cynnwys darpariaethau i'r Ysgrifennydd</p>	<p>gofynnir i'r gofyniad i ymgynghori â Gweinidogion Cymru gael ei newid i ofyniad i gael cydsyniad Gweinidogion Cymru.</p> <p>Cymal 10: Pan fydd yr Ysgrifennydd Gwladol yn gwneud rheoliadau ar gyfer gwneud penderfyniadau ynghylch dyfarnu trwyddedau ar sail gystadleuol, gofynnir i'r gofyniad i ymgynghori â Gweinidogion Cymru gael ei newid i ofyniad i gael cydsyniad Gweinidogion Cymru.</p> <p>Cymal 11: Bydd y cyfrifiadau refeniw yn ystyried y costau datgomisiynu. Mae Gweinidogion Cymru yn gyfrifol am rhai allyriadau yn nyfroedd tiriogaethol Cymru. Felly, rhaid i'r trafodaethau ynghylch y costau datgomisiynu ystyried yn llawn farn Gweinidogion Cymru ar yr hyn a fyddai'n golygu datgomisiynu digonol.</p> <p>Cymalau 12 – 15: Gwelliant i newid y gofyniad i ymgynghori â Gweinidogion Cymru i ofyniad i gael cydsyniad Gweinidogion Cymru. Mae'n bwysig bod cydsyniad Gweinidogion Cymru yn cael ei roi ar gyfer pob cymal trwydded pan fydd trwyddedau o'r fath ar dir Cymru neu ddyfroedd tiriogaethol Cymru. Mae hyn yn arbennig o bwysig am y bydd y refeniw a gynhyrchir yn cael ei gysylltu â datgomisiynu sydd, wrth reswm, yn ymwneud â'r amgylchedd.</p> <p>Cymal 16: Dylai fod yn ofynnol i'r Ysgrifennydd Gwladol gydymffurfio â therfyn amser neu amserlen wrth drosglwyddo i'r Rheoleiddiwr Economaidd ei bwerau i roi trwyddedau. Dylai'r Ysgrifennydd Gwladol hysbysu Gweinidogion Cymru am drosglwyddiadau o'r fath ym mhob achos.</p> <p>Atodlen 1 – mae darpariaeth i hysbysu Gweinidogion Cymru o ddyroddi trwydded yn ystod y cyfnod interim. Gofynnwn i</p>
--	---	--

	<p>Gwladol bennu amodau trwyddedau, gan gynnwys amodau cyffredinol a safonol, ac i addasu amodau.</p> <p>Mae cymalau 16 ac Atodlen 1 yn gwneud darpariaethau mewn perthynas â phwerau'r Ysgrifennydd Gwladol i roi trwyddedau yn ystod cyfnod interim.</p> <p>Mae cymal 17 yn nodi cyfrifoldebau'r Rheoleiddiwr Economaidd mewn perthynas â dirymu trwyddedau.</p> <p>Mae cymalau 18 a 19 yn nodi y gellir trosglwyddo trwydded ac yn nodi'r cydsyniad sydd ei angen cyn gwneud hynny.</p> <p>Mae cymalau 26-29 yn gwneud darpariaeth ar gyfer rhannu gwybodaeth.</p> <p>Mae cymal 26 yn caniatáu i'r rheoleiddiwr economaidd ofyn am wybodaeth oddi wrth bersonau perthnasol a darparu gwybodaeth iddynt, gan gynnwys</p>	<p>hyn gael ei newid i ofyniad am gydsyniad Gweinidogion Cymru.</p> <p>Cymal 17: Gwelliant i sicrhau bod Gweinidogion Cymru yn cael cyfrannu at benderfyniadau trwydded pan fyddant yn effeithio ar bwerau datganoledig (gan mai hysbysu yn unig yw'r gofyniad presennol).</p> <p>Cymalau 18 a 19: Gwelliant i sicrhau bod Gweinidogion Cymru yn cael eu hysbysu pan fydd unrhyw drosglwyddiad yn cynnwys trwydded ar dir Cymru neu ddyfroedd tiriogaethol Cymru.</p> <p>Cymal 32: Pan fydd yr Ysgrifennydd Gwladol yn gwneud rheoliadau ar gyfer gorfodi amodau trwydded, gofynnir bod cydsyniad gan Weiniogion Cymru yn ofyniad os yw'r rheoliadau'n cynnwys darpariaethau a fyddai o fewn cymhwysedd datganoledig.</p> <p>Mae Llywodraeth Cymru hefyd yn gofyn am yr esboniadau canlynol:</p> <p>Eglurhad cyffredinol – Byddai gan y Drwydded Economaidd, ac felly'r Rheoleiddiwr Economaidd a'r Ysgrifennydd Gwladol, swyddogaethau gweithredol ar dir Cymru ac yn nyfroedd tiriogaethol Cymru lle mai Gweinidogion Cymru yw'r Awdurdod Trwyddedu Dal a Storio Carbon o dan Ddeddf Ynni 2008 (h.y. Gweinidogion Cymru sy'n trwyddedu storio CO2 o dan y ddaear, ond yr Ysgrifennydd Gwladol a'r Rheoleiddiwr Economaidd sy'n trwyddedu materion</p>
--	--	---

	<p>Gweinidogion Cymru a Cyfoeth Naturiol Cymru.</p> <p>Mae cymal 27 yn rhoi pŵer i'r Ysgrifennydd Gwladol ofyn am wybodaeth yn uniongyrchol gan ddeiliad trwydded fel sy'n ofynnol at ddibenion swyddogaethau'r Ysgrifennydd Gwladol.</p> <p>Mae cymal 28 yn gosod rhwymedigaeth ar y rheoleiddiwr economaidd i fonitro cyflwr y farchnad, ac i rannu'r wybodaeth y mae'n ei chasglu gyda'r Ysgrifennydd Gwladol neu'r Awdurdod Cystadleuaeth a Marchnadoedd (CMA) yn ôl y gofyn.</p> <p>Mae cymal 29 yn darparu i'r rheoleiddiwr economaidd ofyn am wybodaeth berthnasol gan ddeiliaid trwydded er mwyn caniatáu iddo fonitro'r farchnad. Mae hefyd yn sefydlu trosedd pan na fo deiliad y drwydded yn cydymffurfio â chais am wybodaeth berthnasol.</p> <p>Mae cymal 30 yn gosod dyletswydd ar y rheoleiddiwr economaidd i gynnal asesiad</p>	<p>economaidd). Gallai hyn arwain at swyddogaethau gweithredol sy'n gwrthdaro os yw Gweinidogion Cymru am ddiwygio'r cymalau presennol mewn perthynas â modelau yn Neddf Ynni 2008.</p> <p>Mae angen rhagor o eglurhad ynghylch y ffordd y bydd y gyfundrefn economaidd bresennol yn cyd-fynd ac yn rhyngweithio â chyfundrefn drwyddedu Deddf Ynni 2008 mai Gweinidogion Cymru yw'r awdurdod trwyddedu o dani.</p> <p>Cymal 4: Mae angen eglurhad ynghylch cyrhaeddiad tiriogaethol y darpariaethau yn y Bil hwn o'u cymharu â chwmpas tiriogaethol y pwerau trwyddedu yn Neddf Ynni 2008.</p> <p>Cymalau 5 a 6: Mae angen rhagor o eglurhad ynghylch y paramedrau y rhoddir eithriadau ynddynt.</p> <p>Cymal 26: Mae'r gofyniad rhannu gwybodaeth yn gyffredinol. Mae angen manylion ynghylch pryd a pham y byddai hwn yn berthnasol.</p> <p>Cymal 30: Mae Llywodraeth Cymru yn gofyn am wybodaeth am y ffordd y byddai'r asesiad effaith yn cael ei gynnal, gyda sylw penodol i faterion amgylcheddol datganoledig a rôl Gweinidogion Cymru.</p>
--	---	---

	<p>effaith pan fo'n bwriadu dilyn cynnig a allai gael effaith sylweddol.</p> <p>Mae cymal 31 yn ei gwneud yn ofynnol i'r Ysgrifennydd Gwladol neu'r rheoleiddiwr economaidd roi rhesymau dros eu penderfyniadau mewn perthynas â dirymu neu addasu trwydded, rhoi unrhyw gyfarwyddydau neu gydsyniad yn unol ag amod sydd wedi'i gynnwys mewn trwydded, penderfynu ar gwestiwn a atgyfeiriwyd yn unol ag amod sydd wedi'i gynnwys mewn trwydded a gwneud gorchymyn terfynol, gwneud neu gadarnhau gorchymyn 5 dros dro neu ddirymu gorchymyn terfynol neu orchymyn dros dro sydd wedi'i gadarnhau.</p> <p>Mae Cymalau 32 – 35 yn ymwneud â gorfodi: Mae cymal 32 yn darparu i'r Ysgrifennydd Gwladol wneud rheoliadau i orfodi amodau</p>	
--	---	--

	<p>trwydded a gofynion eraill a roddir ar ddeiliaid drwydded.</p> <p>Mae cymal 33 yn gwneud rhoi datganiadau anwir mewn perthynas ag unrhyw ddarpariaeth yn y Rhan hon yn drosedd.</p> <p>Mae cymal 34 yn nodi atebolrwydd swyddogion neu endidau.</p> <p>Mae cymal 35 yn amlinellu'r trefniadau troseddol mewn perthynas â'r troseddau.</p>	
<p>Pennod 3: Gofynion adrodd</p> <p>Mae'n ei gwneud yn ofynnol i'r Rheoleiddiwr Economaidd lunio adroddiad blynyddol y mae'n rhaid i'r Ysgrifennydd Gwladol ei osod gerbron Dau Dŷ'r Senedd ac y mae rhaid hefyd i Weinidogion Cymru ei osod gerbron y Senedd.</p>	<p>Mae angen LCM ar gyfer cymalau 39 – 41.</p> <p>Mae'r darpariaethau yn ymwneud â materion diogelu'r amgylchedd a gwastraff, sy'n cynnwys mesurau datgarboneiddio megis dal, cludo a storio carbon deuocsid, ac nid ydynt yn ymwneud ag unrhyw fater a gedwir yn ôl yn Atodlen 7A i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.</p>	<p>Mae Llywodraeth Cymru yn argymhell atal cydsyniad am ein bod wedi gofyn am welliannau.</p> <p>Mae Llywodraeth Cymru yn gofyn am welliannau fel a ganlyn:</p> <p>Cymal 39: Gwelliant i'w gwneud yn ofynnol ymgynghori â Gweinidogion Cymru ar raglenni drafft.</p> <p>Cymal 40: Gwelliant i raglen waith y rheoleiddiwr roi'r sylw dyladwy i bolisiau'r Llywodraethau Datganoledig.</p> <p>Cymal 41: Dylai'r adroddiad blynyddol gynnwys gofyniad i adrodd ar gynnydd yng Nghymru (os nad yw wedi'i gynnwys).</p>

	<p>Mae Cymal 41 yn gosod swyddogaethau ar Weinidogion Cymru. Rhaid hefyd i Weinidogion Cymru osod copi o adroddiad blynyddol yr Ysgrifennydd Gwladol yn y Senedd.</p>	
<p>Pennod 4: Cyfundrefn Weinyddu Arbennig</p> <p>Mae'n darparu ar gyfer rhoi Cyfundrefn Weinyddu Arbennig ar waith yn achos ansolfedd cwmni cludo a storio CO₂.</p>	<p>Mae angen LCM ar gyfer cymal 46.</p> <p>Er bod Pennod 4 yn ymwneud yn bennaf ag ansolfedd, mae cymal 46 yn darparu y caiff yr Ysgrifennydd Gwladol ddiwygio trwyddedau. Gweinidogion Cymru yw'r awdurdod trwyddedu ar gyfer rhai trwyddedau o fewn cwmmpas posibl y cymal hwn. Mae'r darpariaethau yn ymwneud â materion diogelu'r amgylchedd a gwastraff, sy'n cynnwys mesurau datgarboneiddio megis dal, cludo a storio carbon deuocsid, ac nid ydynt yn ymwneud ag unrhyw fater a gedwir yn ôl yn Atodlen 7A i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.</p>	<p>Mae Llywodraeth Cymru yn argymhell atal cydsyniad ar gyfer cymal 46 rhag ofn bod rhagor o welliannau neu esboniadau'n cael eu nodi yn dilyn adolygiadau pellach.</p> <p>Mae cymal 46 ei hun yn cydnabod y gallai'r pwerau a ddefnyddiwyd fod o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd. Mae is-adrannau (3) a (6) yn darparu os byddai'r ddarpariaeth sy'n gwneud yr addasiad o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd pe bai o fewn Deddf gan y Senedd, yna y byddai gofyniad i ymgynghori.</p>

<p>Pennod 5 – Cynlluniau Trosglwyddo</p> <p>Mae'r Bennod hon yn darparu ar gyfer trosglwyddo eiddo, hawliau neu rwymedigaethau pan fydd trwydded yn cael ei therfynu. Gall hyn fod yn ofynnol er mwyn caniatáu i'r rhwydwaith barhau i weithredu, neu i sicrhau diogelwch rhwydwaith os yw'n peidio â chael ei weithredu.</p>	<p>Cymalau 50-52 ac Atodlen 3</p> <p>Mae'r cymalau hyn yn darparu i'r Ysgrifennydd Gwladol wneud cynllun trosglwyddo statudol lle gellir trosglwyddo eiddo, hawliau neu rwymedigaethau penodol deiliad trwydded oddi tano naill ai i gorff priodol neu i'r Ysgrifennydd Gwladol. Mae'n cynnwys darpariaethau ynghylch ymgynghori ac ymddygiad.</p> <p>Mae'r darpariaethau yn ymwneud â materion diogelu'r amgylchedd a gwastraff, sy'n cynnwys mesurau datgarboneiddio megis dal, cludo a storio carbon deuocsid, ac nid ydynt yn ymwneud ag unrhyw fater a gedwir yn ôl yn Atodlen 7A i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.</p>	<p>Mae Llywodraeth Cymru yn argymhell atal cydsyniad ar gyfer cymalau 50-52 ac Atodlen 3 ac rydym yn gofyn am welliannau i sicrhau bod Gweinidogion Cymru yn cydsynio i'r trosglwyddiad ar gyfer trwyddedau.</p>
<p>Pennod 6 – Amrywiol a Chyffredinol</p>	<p>Mae angen LCM ar gyfer cymalau 53-54 ac Atodlen 4.</p> <p>Mae'r ddarpariaeth yn ymwneud â materion diogelu'r amgylchedd a gwastraff, sy'n cynnwys mesurau datgarboneiddio megis</p>	<p>Mae Llywodraeth Cymru yn argymhell atal cydsyniad ar gyfer cymalau 53-54 ac Atodlen 4.</p> <p>Mae Llywodraeth Cymru yn ceisio gwelliant yn ei gwneud yn ofynnol i'r rheoleiddiwr economaidd rannu gwybodaeth berthnasol ag awdurdod trwyddedu h.y. trefniant cilyddol i'r un y darperir ar ei gyfer ar hyn o bryd.</p>

	<p>dal, cludo a storio carbon deuocsid, ac nid yw'n ymwneud ag unrhyw fater a gedwir yn ôl yn Atodlen 7A i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.</p> <p>Mae cymal 53 yn addasu Deddf Ynni 2008 i ddarparu ar gyfer cydweithredu a rhannu gwybodaeth rhwng y rheoleiddiwr economaidd a'r awdurdod trwyddedu storio CO2 perthnasol, sef Gweinidogion Cymru mewn rhai achosion.</p> <p>Mae cymal 54 ac Atodlen 4 yn nodi'r diwygiadau canlyniadol i'r ddeddfwriaeth bresennol sy'n gysylltiedig â'r Rhan hon.</p> <p>Mae gofynion cydweithredu a rhannu gwybodaeth yn berthnasol i Weinidogion Cymru.</p>	
--	---	--

Rhan 2: Dal a storio carbon deuocsid etc. a chynhyrchu hydrogen

Mae'r Rhan hon yn sefydlu ffordd o ddarparu cymorth refeniw a chymorth ariannol arall i gwmnïau sy'n cludo a storio CO₂, i gynhyrchwyr hydrogen carbon isel ac i endidau sy'n dal a storio carbon. Mae hefyd yn rhoi pwerau i sefydlu a gweinyddu ardoll ar gyflenwyr trydan, cyflenwyr nwy, a/neu'r rheini sy'n cludo nwy ar longau er mwyn darparu cymorth i gynhyrchu hydrogen carbon isel.

Bydd yr un ffordd o weithredu'n cael ei chyflwyno ledled y DU er mwyn cefnogi cyfraniad y technolegau carbon isel hyn at ddatgarboneiddio ledled y DU, er mwyn lliniaru'r risgiau penodol sy'n wynebu datblygwyr seilwaith wrth iddynt fynd ati i fasnacheiddio ac i gyflwyno technoleg, ac er mwyn meithrin hyder ymhlith buddsoddwyr.

Pennod 1 - Contractau Cymorth Refeniw

Mae'r darpariaethau ym Mhennod 1 yn rhoi pwerau dirprwyedig i sefydlu'r fframwaith manwl ar gyfer modelau busnes, gan gynnwys dynodi parti i gontract a dyletswyddau'r parti hwnnw i ymrwymo ac i reoli contractau ar gyfer modelau busnes gydag endidau carbon, cwmnïau sy'n cludo ac yn storio CO₂, a chynhyrchwyr hydrogen carbon isel. Mae hefyd yn darparu ar gyfer corff dyrannu ar gyfer prosesau

Mae angen Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol ar gyfer cymalau 56-60, 63-64 a 68-81 i'r graddau y maent yn ymwneud â dal, cludo a storio carbon deuocsid.

Mae'r darpariaethau yn ymwneud â materion diogelu'r amgylchedd a gwastraff, sy'n cynnwys mesurau datgarboneiddio megis dal, cludo a storio carbon deuocsid, ac nid ydynt yn ymwneud ag unrhyw fater a gedwir yn ôl yn Atodlen 7A i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.

Mae cymal 56 yn darparu'r ystyron a'r diffiniadau ar gyfer

Mae Llywodraeth Cymru yn argymhell peidio â rhoi cydsyniad i gymalau 56-60, 63-64 a 68-81 oherwydd ei bod wedi gofyn iddynt gael eu diwygio.

Mae Llywodraeth Cymru yn gofyn am y gwelliannau a ganlyn:

Cymal 57 – Yn ôl is-adran (7), caiff rheoliadau cymorth refeniw roi unrhyw swyddogaeth i unrhyw berson. Diwygier yr iaith er mwyn cyfyngu ar gwmpas hyn.

Cymalau 57, 71, 72, 73, 74 a 78 – Gan fod y cymalau hyn yn rhoi pŵer i'r Ysgrifennydd Gwladol wneud rheoliadau am gontractau cymorth refeniw, dylai'r gofyniad i ymgynghori â Gweinidogion Cymru gael ei ddiwygio a'i wneud yn ofyniad i gael cydsyniad Gweinidogion Cymru.

Cymal 68 – pan fydd yr Ysgrifennydd Gwladol yn gwneud rheoliadau o dan yr adran hon (e.e. penodi person i gyflawni swyddogaethau mewn cysylltiad â dyrannu contractau cymorth refeniw ar gyfer cynhyrchu hydrogen, a pherson i gyflawni swyddogaethau mewn cysylltiad â dyrannu contractau cymorth refeniw ar gyfer dal carbon, dylai fod yn

<p>dyrannu cystadleuol yn y dyfodol.</p>	<p>termau amrywiol a ddefnyddir ym Mhennod 1.</p> <p>Mae cymal 57 yn rhoi'r pŵer i'r Ysgrifennydd Gwladol reoleiddio contractau cymorth refeniw. Mae cymal 58 yn nodi dyletswyddau'r parti i gontract cymorth refeniw. Mae cymal 59 yn darparu i'r Ysgrifennydd Gwladol ddynodi parti i gontractau cymorth refeniw ar gyfer cludo a storio CO2. Mae cymal 60 yn darparu i'r Ysgrifennydd Gwladol gyfarwyddo parti i gontract cludo a storio i gynnig ymrwymo i gontract gyda pherson cymwys (deiliad trwydded). Mae cymal 63 yn darparu i'r Ysgrifennydd Gwladol ddynodi parti i gontract ar gyfer Dal Carbon. Mae cymal 64 yn darparu i'r Ysgrifennydd Gwladol gyfarwyddo parti i gontract Dal Carbon i gynnig ymrwymo i gontract gyda pherson cymwys .</p>	<p>ofynnol cael cydsyniad Gweinidogion Cymru os yw'r rheoliadau'n cynnwys darpariaeth a fyddai o fewn cymhwysedd datganoledig. Cymal 69 – Dylai fod yn ofynnol cael cydsyniad Gweinidogion Cymru.</p>
--	--	---

	<p>Mae cymalau 68 – 74 yn ymwneud â dyrannu contractau:</p> <p>Mae cymal 68 yn darparu i'r Ysgrifennydd Gwladol, drwy reoliadau, benodi person i ddyrannu contractau.</p> <p>Mae cymal 69 yn darparu i'r Ysgrifennydd Gwladol gyhoeddi telerau ac amodau safonol contractau.</p> <p>Mae cymal 70 yn ymwneud â hysbysiadau dyrannu.</p> <p>Mae cymal 71 yn caniatáu ar gyfer rheoliadau a fydd yn nodi sut i wneud penderfyniadau ar ddyrannu contractau.</p> <p>Mae cymal 72 yn gosod dyletswydd i gynnig contract ar ôl iddo gael ei ddyrannu ac mae'n caniatáu ar gyfer cysylltu telerau ac amodau â chynigion.</p> <p>Mae adran 73 yn caniatáu ar gyfer addasu termau safonol ac mae cymal 74 yn cynnwys darpariaethau atodol.</p> <p>Mae cymalau 75 - 76 yn cynnwys darpariaethau am bartion i gontractau.</p>	
--	--	--

	<p>Mae cymal 75 yn caniatáu i'r Ysgrifennydd Gwladol ddirymu hysbysiad dynodi parti i gontract. Mae cymal 76 yn ymwneud â darpariaethau ar gyfer dosrannu symiau i bartïon i gontractau cymorth refeniw os nad yw rhwymedigaethau o dan y contract yn cael eu bodloni'n llawn.</p> <p>Mae cymal 77 yn nodi y caiff rheoliadau cymorth refeniw wneud darpariaethau sy'n ymwneud â gwybodaeth a chyngor.</p> <p>Mae cymal 78 yn ei gwneud yn ofynnol i'r Ysgrifennydd Gwladol gynnal ymgynghoriad, gan gynnwys gyda Gweinidogion Cymru, cyn gwneud rheoliadau cymorth refeniw.</p> <p>Mae cymal 79 yn rhoi'r pŵer i'r Ysgrifennydd Gwladol wneud cynlluniau ar gyfer trosglwyddo eiddo, hawliau neu rwymedigaethau dynodedig, gan gynnwys mewn perthynas â phartïon i gontractau cymorth refeniw a phartïon dyrannu.</p>	
--	--	--

	<p>Mae cymal 80 yn darparu ar gyfer addasu cynlluniau trosglwyddo. Mae cymal 81 yn cynnwys darpariaethau cyffredinol mewn perthynas â Phennod 1.</p>	
<p>Pennod 2 – Datgomisiynu gosodiadau storio carbon</p> <p>Mae'n rhoi pwerau i'r Ysgrifennydd Gwladol wneud ac addasu rheoliadau i weithredu cyfundrefn a gyllidir ar gyfer datgomisiynu gosodiadau alltraeth sy'n dal, yn defnyddio ac yn storio carbon.</p>	<p>Mae angen Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol ar gyfer cymalau 82-84</p> <p>Mae Pennod 2 yn ymwneud â datgomisiynu gosodiadau storio carbon, gan gynnwys y pŵer i wneud rheoliadau ynglŷn â chymorth ariannol ar gyfer costau datgomisiynu. Mae'r cymalau, felly, yn deddfu mewn maes datganoledig.</p> <p>Mae'r darpariaethau yn ymwneud â materion diogelu'r amgylchedd a gwastraff, sy'n cynnwys mesurau datgarboneiddio megis dal, cludo a storio carbon deuocsid, ac nid ydynt yn ymwneud ag unrhyw fater a gedwir yn ôl yn Atodlen 7A i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.</p>	<p>Mae Llywodraeth Cymru yn argymhell peidio â rhoi cydsyniad ar gyfer cymalau 82-84 ac yn argymhell eu bod yn cael eu diwygio.</p> <p>Mae Llywodraeth Cymru yn gofyn am y gwelliannau a ganlyn: Cymal 82 – Dylai fod yn ofynnol cael cydsyniad Gweinidogion Cymru ar gyfer unrhyw reoliadau eilaidd a fydd yn deillio o'r Bil hwn a hefyd mewn unrhyw achosion yn y Rhan hon lle y cynigir y dylid ymgynghori â Gweinidogion Cymru. Cymalau 82 ac 83 – Pan fydd yr Ysgrifennydd Gwladol yn gwneud rheoliadau o dan yr adran hon, dylai cydsyniad Gweinidogion Cymru fod yn ofynnol os yw'r rheoliadau'n cynnwys darpariaeth a fyddai o fewn cymhwysedd datganoledig.</p> <p>Mae Llywodraeth Cymru yn argymhell peidio â rhoi cydsyniad ar gyfer yr holl gymalau uchod ac yn gofyn iddynt gael eu diwygio.</p>

	<p>Mae cymalau 82 ac 83 yn rhoi pŵer i'r Ysgrifennydd Gwladol wneud rheoliadau ynglŷn ag ariannu costau datgomisiynu a chostau etifeddol a ysgwyddir mewn perthynas â gosodiadau storio carbon.</p> <p>Mae cymal 84 yn cymhwyso Rhan 4 o Ddeddf Petrolwim 1998 mewn perthynas â chefnu ar osodiadau storio carbon.</p>	
<p>Pennod 3 – Datganiad Strategaeth a Pholisi</p> <p>Mae'n galluogi'r Ysgrifennydd Gwladol i ddynodi strategaeth a datganiad polisi ar gyfer dal, defnyddio a storio carbon. Byddai angen i'r Ysgrifennydd Gwladol a'r rheoleiddiwr economaidd eu hystyried wrth gyflawni swyddogaethau Rhan 1 (Trwyddedu cludo a storio carbon deuocsid). Mae hefyd yn nodi'r broses a'r amserlenni ar gyfer paratoi ac adolygu'r datganiad hwn.</p>	<p>Mae angen Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol ar gyfer cymalau 88-91</p> <p>Bwriedir y datganiad polisi hwn ar gyfer y DU gyfan. Mae Pennod 3 yn ymwneud â'r gofyniad sydd ar yr Ysgrifennydd Gwladol i gyhoeddi strategaeth a datganiad polisi ar ddal, defnyddio a storio carbon. Bwriedir y datganiad hwn am bolisi ar gyfer y DU gyfan, h.y. gan gynnwys Cymru. Mae gofyniad i ymgynghori â Gweinidogion Cymru, ond mae Llywodraeth Cymru yn argymhell y dylai fod angen cydsyniad</p>	<p>Mae Llywodraeth Cymru yn argymhell peidio â rhoi cydsyniad ar gyfer cymalau 88-91 ac yn argymhell bod angen gwelliannau neu eglurhad. Mae Llywodraeth Cymru yn gofyn am y gwelliannau a ganlyn:</p> <p>Cymalau 90 a 91 – Dylai'r gofyniad i ymgynghori â Gweinidogion Cymru gael ei newid yn ofyniad i gael cydsyniad Gweinidogion Cymru.</p> <p>Cymal 91 – Dylai fod gofyniad i ymgynghori'n gyhoeddus am ddatganiad polisi drafft.</p> <p>Mae Llywodraeth Cymru hefyd yn argymhell peidio â rhoi cydsyniad ar gyfer cymal 88 rhag ofn y bydd, ar ôl ystyried mwy ar y cymal hwnnw, yn gweld bod angen rhagor o welliannau neu fwy o eglurhad.</p>

	<p>Gweinidogion Cymru i'r graddau y mae'r polisi yn ymwneud â Chymru.</p> <p>Mae'r darpariaethau yn ymwneud â materion diogelu'r amgylchedd a gwastraff, sy'n cynnwys mesurau datgarboneiddio megis dal, cludo a storio carbon deuocsid, ac nid ydynt yn ymwneud ag unrhyw fater a gedwir yn ôl yn Atodlen 7A i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.</p>	
<p>Pennod 5 – Cyffredinol</p> <p>Mae Pennod 5 yn rhoi'r pŵer i'r Ysgrifennydd Gwladol wneud rheoliad ynglŷn â chaffael hawliau i ddefnyddio cyfleusterau storio a phibellau.</p>	<p>Mae angen Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol ar gyfer cymal 96</p> <p>Mae Pennod 5 yn rhoi'r pŵer i'r Ysgrifennydd Gwladol wneud rheoliad ynglŷn â chaffael hawliau i ddefnyddio cyfleusterau storio a phibellau. Mae hyn yn debygol o effeithio ar y maes datganoledig sy'n ymwneud â storio carbon deuocsid. Mae dyletswydd i ymgynghori â Gweinidogion Cymru, ond dylai fod angen cael eu cydsyniad.</p>	<p>Mae Llywodraeth Cymru yn argymhell peidio â rhoi cydsyniad ar gyfer cymal 96 ac mae'n gofyn iddo gael ei ddiwygio.</p> <p>Mae Llywodraeth Cymru yn gofyn am welliannau fel a ganlyn: Cymal 96 – Pan fydd yr Ysgrifennydd Gwladol yn gwneud rheoliadau o dan yr adran hon (e.e. ynglŷn â chaffael hawliau ar gyfer seilwaith), dylai fod yn ofynnol iddo gael cydsyniad Gweinidogion Cymru os bydd y rheoliadau'n cynnwys darpariaeth a fyddai o fewn cymhwysedd datganoledig.</p>

	<p>Mae'r darpariaethau yn ymwneud â materion diogelu'r amgylchedd a gwastraff, sy'n cynnwys mesurau datgarboneiddio megis dal, cludo a storio carbon deuocsid, ac nid ydynt yn ymwneud ag unrhyw fater a gedwir yn ôl yn Atodlen 7A i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.</p> <p>Mae cymal 96 yn galluogi'r Ysgrifennydd Gwladol i wneud rheoliadau ynglŷn â mynediad at seilwaith cludo a storio CO2.</p>	
Rhan 3 – Technoleg Newydd		
<p>Pennod 1 – Cynlluniau Gwres Carbon Isel</p> <p>Cymalau 98-107. Mae'r cymalau yn galluogi rhwymedigaeth ar, er enghraifft, weithgynhyrchwyr offer gwresogi nwy ac olew i werthu mwy o gyfarpar</p>	<p>Mae angen Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol ar gyfer cymalau 98-107</p> <p>Mae paragraff 101 o Atodlen 7A i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 yn darparu ar gyfer mater a gedwir yn ôl mewn cysylltiad â "Production, distribution and supply of heat and cooling". Mae</p>	<p>Mae Llywodraeth Cymru yn argymhell peidio â rhoi cydsyniad ar gyfer cymalau 98-107 oherwydd ei bod wedi gofyn iddynt gael eu diwygio.</p> <p>Mae Llywodraeth Cymru yn gofyn am newidiadau i'r cymalau i adlewyrchu'r isod: Gofyniad i Weinidogion Cymru roi eu cydsyniad ar gyfer unrhyw reoliadau a fydd yn ymwneud â materion sydd o fewn cymhwysedd deddfwriaethol datganoledig y Senedd.</p>

<p>carbon isel fel pypiau gwres.</p>	<p>hefyd yn darparu eithriad i'r mater hwnnw a gedwir yn ôl, sef: “Schemes providing incentives to generate or produce, or to facilitate the generation or production of, heat or cooling from sources of energy other than fossil fuel or nuclear fuel”.</p> <p>Mae'r cymalau hyn yn bendant o fewn yr eithriad hwnnw, ac felly o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd.</p> <p>Mae cymal 98 yn pennu y caiff yr Ysgrifennydd Gwladol, drwy gyfrwng rheoliadau, wneud darpariaeth ar gyfer sefydlu a gweithredu un neu ragor o gynlluniau gwres carbon isel.</p> <p>Mae cymal 99 yn pennu cwmpas y rheoliadau.</p> <p>Mae cymal 100 yn darparu ar gyfer gosod targed ar gyfer gwres carbon isel.</p> <p>Mae cymal 101 yn cynnwys rhagor o ddarpariaethau ynglŷn â rheoleiddio'r cynllun, gan gynnwys monitro a chydymffurfio.</p>	<p>Bod Gweinidogion Cymru yn cael pwerau i newid a/neu ddirymu agweddau, neu agweddau arfaethedig, ar sut y bydd y cynllun yn gweithredu yng Nghymru, gan wneud hynny fesul achos, pan fo hynny o fewn cymhwysedd datganoledig.</p> <p>Gofyniad bod yn rhaid i'r Ysgrifennydd Gwladol benodi Gweinidogion Cymru yn weinyddwyr ar y cynllun ar ôl cael cais i'r perwyl hwnnw oddi wrth Weinidogion Cymru, a'i fod yn gwneud hynny yn unol â'r amserlen a geisir gan Weinidogion Cymru. Hyd nes y gwneir cais, byddai'r Ysgrifennydd Gwladol yn cadw'r pŵer i benodi'r gweinyddwr ar gyfer y DU gyfan.</p>
--------------------------------------	---	--

	<p>Mae cymal 102 yn darparu i'r rheoliadau benodi gweinyddwr.</p> <p>Mae cymal 103 yn ymwneud â gorfodi, cosbau a throsteddau.</p> <p>Mae cymal 104 yn darparu ar gyfer rheoliadau i wneud darpariaethau mewn perthynas â thaliadau.</p> <p>Mae cymal 105 yn ymwneud ag apeliadau.</p> <p>Mae cymal 106 yn ymwneud â rheoliadau'r cynllun, gan gynnwys gweithdrefnau.</p> <p>Mae cymal 107 yn cynnwys diffiniadau sy'n gysylltiedig â'r bennod hon.</p>	
--	---	--

Rhan 4 – Gweithredwr a Chynllunydd System Annibynnol (ISOP)

Mae'r Rhan hon yn darparu ar gyfer sefydlu corff newydd – Gweithredwr a Chynllunydd System Annibynnol (ISOP).

Mae'r ISOP i fod yn gorff sector cyhoeddus sydd â chyfrifoldeb dros gynllunio datblygiad y systemau trosglwyddo trydan a nwy a gweithrediad y system drosglwyddo trydan.

Mae llawer o'r swyddogaethau y bydd yr ISOP yn ymgymryd â hwy ar hyn o bryd yn cael eu cyflawni gan weithredwyr trwyddedig sy'n eiddo i National Grid plc a gwneir darpariaeth ar gyfer trosglwyddo'r gweithredwyr cyfan neu rannau o'r gweithredwyr hyn o'u perchnogaeth bresennol, fel rhan o waith sefydlu'r ISOP.

Mae angen Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol ar gyfer cymal 125 a pharagraff 9 o Atodlen 6

Mae'r darpariaethau y cyfeirir atynt isod yn ymwneud â threth ddatganoledig, sydd o fewn yr eithriad i'r mater a gedwir yn ôl ym mharagraff 15 o Atodlen 7A i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006, ac nid ydynt yn ymwneud ag unrhyw fater a gedwir yn ôl yn yr Atodlen honno.

Cymal 125 a pharagraff 9 o Atodlen 6

Cyflwynodd cymal 125 Atodlen 6, sy'n rhoi'r pŵer i'r Ysgrifennydd Gwladol wneud un neu fwy o gynlluniau i drosglwyddo eiddo, hawliau neu rywmedigaethau o un person i berson arall wrth baratoi ar gyfer dynodi person neu mewn cysylltiad ag ef neu at y diben o alluogi'r Gweithredwr a Chynllunydd System

Mae Llywodraeth Cymru yn argymhell peidio â rhoi cydsyniad gan fod y Bil yn ceisio rhoi pŵer i Drysorlys EF amrywio'r ffordd y mae'r dreth trafodiadau tir yn gweithredu.

Nid yw'n briodol i Weinidogion y DU a Senedd y DU fod yn gyfrifol am y pŵer i wneud newidiadau. Dylai Gweinidogion Cymru a'r Senedd benderfynu ar faterion o'r fath.

Mae Llywodraeth Cymru yn gofyn am dynnu'r dreth trafodiadau tir o'r rhestr o drethi.

	<p>Annibynnol i gyflawni unrhyw un o'i swyddogaethau.</p> <p>Mae paragraff 9 o'r Atodlen honno yn rhoi pŵer i Drysorlys EF wneud rheoliadau sy'n amrywio effaith treth berthnasol i gael effaith mewn perthynas â chynllun trosglwyddo. Caiff y Trysorlys arfer y pŵer hwnnw i wneud darpariaeth er mwyn i ddarpariaeth dreth fod yn gymwys, neu fod yn gymwys gydag addasiadau, mewn perthynas ag unrhyw beth sy'n cael ei drosglwyddo; neu i unrhyw beth sy'n cael ei drosglwyddo i'w drin mewn ffordd benodol at ddibenion darpariaeth dreth.</p> <p>Mae "treth berthnasol" yn cynnwys treth trafodiadau tir, sy'n dreth ddatganoledig o fewn ystyr Deddf Llywodraeth Cymru 2006.</p>	
<p>Rhan 11 – Olew a Nwy</p>		

<p>Diogelu'r Amgylchedd</p> <p>Mae'r rhan hon yn rhoi i mewn i gyfraith ddomestig bwerau a oedd yn deillio gynt o Gyfraith yr UE a Deddf 1972, a ddefnyddid er mwyn gwneud Rheoliadau Llongau Masnach (Confensiwn Bod yn Barod am Lygredd Olew, Ymateb Iddo a Chydweithredu mewn Perthynas ag Ef) 1998. Mae'r pwerau'n ehangach ac yn ymdrin hefyd â storio carbon deuocsid a dadlwytho a storio nwy, yn ogystal â chynhyrchu a storio hydrogen.</p> <p>Mae'n galluogi pwerau sylfaenol a fyddai'n sicrhau bod y gyfundrefn rheoleiddio amgylcheddol ar gyfer olew a nwy ar y môr yn parhau'n addas i'r diben drwy ganiatáu i newidiadau gael eu cynnwys drwy gyfrwng is-ddeddfwriaeth yn y dyfodol.</p>	<p>Mae angen Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol ar gyfer cymalau 225 – 226</p> <p>Mae cymal 225 yn galluogi'r Ysgrifennydd Gwladol i wneud rheoliadau sy'n ei gwneud yn ofynnol i berson sy'n gyfrifol am seilwaith penodedig penodol drefnu bod cynllun brys ar gael er mwyn ymateb i lygredd olew ar y môr.</p> <p>Mae cymal 226 yn galluogi'r Ysgrifennydd Gwladol i wneud darpariaeth, drwy reoliadau, sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r Ysgrifennydd Gwladol ystyried y goblygiadau i safleoedd perthnasol wrth benderfynu a ddylid cyflawni neu sut i gyflawni swyddogaeth sy'n ymwneud â gweithgareddau olew a nwy ar y môr neu gynhyrchu neu storio nwy ar y môr.</p> <p>Mae'r darpariaethau hyn yn ymwneud â diogelu'r amgylchedd, rheoli llygredd etc. y mae gan y Senedd gymhwysedd</p>	<p>Mae Llywodraeth Cymru yn argymhell peidio â rhoi cydsyniad tra bydd yn ceisio eglurhad ynglŷn â sut y mae hyn rhyngweithio â'r systemau presennol ar gyfer hysbysu am lygredd ar y môr ac ymateb i'r digwyddiadau hynny.</p> <p>Byddwn yn cadarnhau'n cyngor terfynol pan fydd y trafodaethau gyda Llywodraeth y DU wedi dod i ben.</p>
---	--	--

	yn eu cylch. Nid ydynt yn ymwneud ag unrhyw fater a gedwir yn ôl yn Atodlen 7A i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.	
--	---	--

<p>Datgomisiynu olew a nwy ar y môr: cynlluniau codi tâl</p> <p>Mae'n creu pwerau i sefydlu cynllun codi tâl er mwyn adennill costau sy'n gysylltiedig â swyddogaethau rheoleiddiol sy'n gysylltiedig â datgomisiynu seilwaith olew a nwy a storio carbon ar y môr.</p>	<p>Mae angen Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol ar gyfer cymal 227</p> <p>Mae cymal 227 yn diwygio Deddf Petrolwm 1998 ac yn gwneud diwygiadau canlyniadol mewn manau eraill i alluogi'r Ysgrifennydd Gwladol i wneud cynllun sy'n darparu ar gyfer taliadau i'r Ysgrifennydd Gwladol mewn cysylltiad ag arfer swyddogaethau'r Ysgrifennydd Gwladol o dan Ran 4 o'r Ddeddf honno.</p> <p>Mae Rhan 4 o'r Ddeddf honno'n ymwneud â chefnu ar osodiadau alltraeth a phiblinellau tanfor a'u datgomisiynu.</p> <p>At ei gilydd, mae gosodiadau alltraeth a phiblinellau tanfor (a ddiffinnir yn adran 44 o'r Ddeddf honno) yn osodiadau a phiblinellau sy'n gysylltiedig â throsglwyddo, etc. nwy (gan gynnwys carbon deuocsid) ac olew o fewn paramedrau daearyddol penodol ar y môr.</p>	<p>Mae Llywodraeth Cymru yn argymhell peidio â rhoi cydsyniad tra bydd yn ceisio eglurhad ynghylch i ba raddau y byddai'r ddarpariaeth yn gymwys yn nyfroedd tiriogaethol Cymru.</p> <p>Byddwn yn cadarnhau'n cyngor terfynol pan fydd y trafodaethau hynny wedi dod i ben.</p>
--	--	---

	<p>Mae Llywodraeth Cymru o'r farn bod angen Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol i'r graddau y mae'n ymwneud â charbon,. Mae gan y Senedd gymhwysedd mewn perthynas â diogelu'r amgylchedd a gwastraff, sy'n cynnwys mesurau datgarboneiddio fel cludo a storio carbon deuocsid.</p>	
Rhan 13 – Cyffredinol		
<p>Mae cymal 238 yn rhoi pwerau i'r Ysgrifennydd Gwladol wneud rheoliadau mewn cysylltiad â'r Ddeddf neu mewn cysylltiad ag unrhyw ddarpariaethau a wneir o dan y Ddeddf.</p> <p>Mae'r pŵer yn cynnwys y pŵer i ddiwygio, diddymu neu ddirymu Deddfau neu Fesurau Senedd Cymru.</p>	<p>Mae angen Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol ar gyfer cymal 238</p> <p>Mae cymal 238 yn rhoi pwerau eang i'r Ysgrifennydd Gwladol wneud rheoliadau ac, i'r graddau y mae darpariaethau'r Bil yn ymwneud â materion datganoledig, mae'r pŵer hwnnw hefyd yn ymwneud â materion datganoledig.</p>	<p>Mae Llywodraeth Cymru yn argymhell peidio â rhoi cydsyniad.</p> <p>Mae Llywodraeth Cymru am weld gofyniad yn cael ei gyflwyno lle y bydd yn ofynnol i'r Ysgrifennydd Gwladol gael cydsyniad Gweinidogion Cymru ar gyfer rheoliadau sy'n ymwneud â materion datganoledig.</p>

Barn Llywodraeth y DU ar yr angen am gydsyniad

19) Mae Llywodraeth y DU yn cytuno bod angen cydsyniad. Yn benodol, mae Llywodraeth y DU wedi dod i'r casgliadau isod:

- a) Ar gyfer Rhan 1, sy'n ymdrin â Thrwyddedu Cludo a Storio Carbon Deuocsid, mae darpariaethau ar draws y Rhan honno'n sbarduno'r broses Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol. Fodd bynnag, mae rhai o'r darpariaethau'n ymwneud â materion a gadwyd yn ôl, yn enwedig y rheini sy'n ymdrin â swyddogaethau o dan y gyfraith ar gystadleuaeth, a phrosesau ansolfedd.
- b) Ar gyfer Rhan 2, sy'n ymdrin â Dal, Storio etc. Carbon Deuocsid a Chynhyrchu Hydrogen, mae darpariaethau ar draws y Rhan honno'n sbarduno'r broses Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol i'r graddau y mae dal carbon a chludo a storio CO₂ yn faterion sydd, at ei gilydd, o fewn cymhwysedd datganoledig. Fodd bynnag, maent wedi dod i'r casgliad bod darpariaethau mewn perthynas â hydrogen yn rhai a gadwyd yn ôl yn rhinwedd D2 Olew a Nwy yn Neddf Llywodraeth Cymru 2006 a'u bod felly y tu allan i gymhwysedd datganoledig. Pan fo cymalau'n ymwneud â'r ardoll hydrogen a'i gweinyddu, mae Llywodraeth y DU o'r farn bod darpariaeth o'r fath yn fater a gadwyd yn ôl am ei fod yn ymwneud â threth yn unol â mater A1 a gadwyd yn ôl, ac nad yw'r broses Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol yn cael ei sbarduno. Yn yr un modd, mae'r ddarpariaeth o ran bod yr Ysgrifennydd Gwladol yn dynodi strategaeth a datganiad polisi ar ddal, defnyddio a storio carbon y tu allan i gymhwysedd datganoledig oherwydd ei fod yn ymwneud â pholisi ar gyfer y Deyrnas Unedig.
- c) Ar gyfer Rhan 3, sy'n ymdrin â Thechnoleg Newydd, mae'r broses Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol yn cael ei sbarduno yng Nghymru oherwydd bod cynlluniau sy'n cynnig cymhellion i greu neu gynhyrchu gwres neu i oeri, neu i hwyluso creu neu gynhyrchu gwres neu i oeri, gan ddefnyddio ffynonellau ynni heblaw tanwydd ffosil neu danwydd niwclear yn eithriad i'r mater sy'n ymwneud â pholisi gwres a gadwyd yn ôl yn Neddf Llywodraeth Cymru 2006.
- d) Ar gyfer Rhan 7, sy'n ymdrin â Rhwydweithiau Gwres, mae Llywodraeth y DU wedi barnu bod y broses Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol yn cael ei sbarduno oherwydd bod hawliau a phwerau penodol a roddir drwy'r gyfundrefn drwyddedu arfaethedig yn dod o fewn cwmpas cymhwysedd datganoledig i'r graddau y maent yn ymwneud â chynllunio ac ar y sail nad ydynt yn dod o fewn y mater sy'n ymwneud â chynllunio a gadwyd yn ôl yn Neddf Llywodraeth Cymru 2006.
- e) Ar gyfer Rhan 11, sy'n ymdrin ag Olew a Nwy, bydd y broses Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol yn cael ei sbarduno am y

rhesymau a ganlyn. O ran trefniadau ar gyfer ymateb i lygredd olew ar y môr (cymal 225) a lleihau effeithiau gweithgareddau olew neu nwy ar y môr (cymal 226), bydd y broses Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol yn cael ei sbarduno oherwydd bod y sefyllfa o ran cymhwysedd deddfwriaethol mewn perthynas â'r moroedd tiriogaethol sy'n cyffinio â Chymru yn amrywio gan ddibynnu ar y gweithgarwch sydd o dan sylw. O ran datgomisiynu gosodiadau storio olew a nwy a charbon deuocsid ar y môr – adennill costau (cymal 227), mae'r broses Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol yn cael ei sbarduno o fewn y moroedd tiriogaethol oherwydd bod y sefyllfa o ran cymhwysedd deddfwriaethol yn amrywio gan ddibynnu ar y gweithgarwch sydd o dan sylw, gydag olew a nwy yn faterion a gadwyd yn ôl a storio CO2 yn fater a ddatganolwyd.

Safbwynt Llywodraeth Cymru ar y Bil Ynni

- 20) Yn fy marn i, mae'n briodol ymdrin â'r darpariaethau yn y Bil hwn ar lefel y DU oherwydd ei bod yn ffordd effeithlon o gyflwyno deddfwriaeth sy'n rhychwantu Cymru, yn enwedig pan fo'r polisïau, yn gyffredinol, yn gydnaws â'i gilydd. Mae nifer o gynlluniau neu gyfundrefnau yn rhai y mae'n fwy priodol eu cyflwyno ar lefel y DU gyfan, o ystyried natur diriogaethol drawsffiniol y gweithgareddau sy'n cael eu rheoleiddio.
- 21) Mae polisi ynni yn gyfuniad cymhleth o faterion a gadwyd yn ôl a materion a ddatganolwyd, ac mae'r Bil Ynni yn ffordd gydlynol o gyrraedd y nod yn y maes hwn.
- 22) Wedi dweud hynny, mae nifer mawr o faterion yn peri pryder ac yn rhai y bydd angen eu datrys ar fyrder cyn y gellir argymell rhoi cydsyniad. Y prif beth sy'n peri pryder i mi yw'r methiant i adlewyrchu'r setliad datganoli yn ddigonol, yn enwedig rôl Gweinidogion Cymru fel y rhai sy'n gwneud penderfyniadau mewn meysydd lle datganolwyd cymhwysedd. Mae'n hanfodol sicrhau bod Gweinidogion Cymru yn gallu dylanwadu ar gynlluniau neu bolisïau ar lefel y DU gyfan sy'n effeithio ar brosiectau trawsffiniol sylweddol. Mae nifer o welliannau eraill yn cael eu hawgrymu, fel yr amlinellir yn y tabl ym mharagraff 15.

Goblygiadau ariannol

- 23) Mae'n bosibl y bydd rhai goblygiadau ariannol i Lywodraeth Cymru y gall fod angen eu hystyried. Pe bai'r Bil yn cyflwyno unrhyw bwerau newydd a fyddai'n cael eu gweinyddu gan Weinidogion Cymru, byddai angen gofyn i Lywodraeth y DU am sicrwydd y byddai'n darparu'r adnoddau cyfatebol.

Casgliad

- 24) Er y gallai cyflawni'r darpariaethau hyn mewn Bil ar lefel y DU fod yn ffordd briodol o ddeddfu, oni bai a hyd nes y caiff y materion sy'n peri pryder eu datrys, nid wyf yn argymhell bod y Senedd yn rhoi ei chydysyniad i'r Bil hwn.

Julie James AS
Y Gweinidog Newid Hinsawdd
29 Mehefin 2023